

Sygn. akt I ACa 890/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Ryszard Iwankiewicz
Sędziowie:	SA Danuta Jezierska (spr.) SO del. Violetta Osińska
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa L. G.

przeciwko M. M.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 19 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 459/11

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Danuta Jezierska Ryszard Iwankiewicz Violetta Osińska

Sygn. akt I ACa 890/13

UZASADNIENIE

L. G. wniósł pozew przeciwko M. M. o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w dniu 9 lutego 2005 r. przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie sygn. akt I Nc 586/04 zasądającego solidarnie od (...) Spółki z o.o. w S. oraz L. G. na rzecz A. K. kwotę 300.000 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt I Co 267/10.

Jako podstawę faktyczną wniesionego powództwa powód wskazał okoliczność skutecznego potrącenia przez dłużnika solidarnego – Spółkę (...) wzajemnych wierzytelności z A. K., którego wynikiem było umorzenie w całości wierzytelności pozwanego objętej wskazanym tytułem wykonawczym. Podniósł, że A. K. (1) była dłużnikiem Spółki (...) i powoda. W okresie września – października 2000r. otrzymała ona od Spółki (...) 200.000 zł z przeznaczeniem na spłatę długu Spółki wobec C. U. oraz F. U., lecz nie przekazała tych pieniędzy. Pismem z dnia 25 czerwca 2007 r. pełnomocnik Spółki (...) złożył jej oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wynikającej z nakazu zapłaty z dnia 9 lutego 2005 r. z wierzytelnością przysługującą Spółce (...) z tytułu przywłaszczenia przez A. K. kwoty 200.000zł.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Powołał się na przedawnienie wierzytelności przedstawionej do potrącenia z wierzytelnością A. K., a nadto podniósł, że pobrane przez A. K. pieniądze zostały w całości przekazane na rzecz O. U. i C. U..

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2013r. Sąd Okręgowy w Koszalinie powództwo oddalił i orzekł o kosztach procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły ustalenia, zgodnie z którymi w dniu 9 lutego 2005r. Sąd Okręgowy w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie sygn. akt I Nc 586/04, którym zasądził solidarnie od pozwanych (...) Spółki z o.o. w S. oraz L. G. na rzecz A. K. kwotę 300.000 zł wraz z należnościami ubocznymi i kosztami postępowania. Tytuł ten uprawomocnił się z dniem 3 listopada 2005 r. Umową powierniczego przelewu wierzytelności z dnia 10 sierpnia 2010 r. A. K. (1) przeniosła na rzecz powoda M. M. wymaganą tym nakazem wierzytelność. Postanowieniem z dnia 28 września 2010 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie nadał klauzulę wykonalności temu nakazowi na rzecz M. M..

Spółka z o.o. (...) w S. w okresie od 8 września 2000 r. do 23 października 2000 r. wypłaciła A. K. łącznie kwotę 200.000 zł celem przekazania tych pieniędzy O. U..

W styczniu 2007 r. doszło do podpisania porozumienia pomiędzy (...) Spółką z o.o. w S. a C. U. i F. O. U., mocą którego Spółka (...) m.in. uznała dług wobec F. O. U. w wysokości 100.000 Euro.

Pismem z dnia 30 maja 2007 r. pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w S. wezwał A. K. do zapłaty kwoty 417.729,00 zł, na którą składała się przekazana jej kwota 200.000 zł, którą miała ona przekazać wierzycielowi Spółki (...) wraz z odsetkami od września 2000 r. W odpowiedzi pełnomocnik A. K. wyjaśnił, że kwota 100.000 DEM, będąca ekwiwalentem w 2000 r. kwoty 200.000 zł została przez nią przekazana przelewem na rachunek bankowy F. O. U., ojca C. U. będącego członkiem zarządu (...) Sp. z o.o., a numer rachunku i nazwę banku wskazał L. G.. Pismem z dnia 25 czerwca 2007 r. W. S. (1), powołując się na udzielone mu pełnomocnictwa przez dłużników solidarnych, tj. (...) Sp. z o.o., przedłożył A. K. do potrącenia wierzytelność tych dłużników solidarnych w łącznej wysokości 508.752,00 zł wobec jej wierzytelności wynikającej z nakazu.

W trakcie innego postępowania przed Sądem Okręgowym w Szczecinie przesłuchiwany w charakterze świadka L. G. zeznał w dniu 1 października 2011 r. Spółka (...) pożyczyla A. K. 200.000 zł, z których miała się rozliczyć w ciągu 3 miesięcy i oddać je w markach niemieckich, a według informacji uzyskanych od prawników wspólników, nie zwróciła należności. Natomiast T. M. jako świadek w tej sprawie podała, że pracowała w Spółce (...) jako jej pełnomocnik i księgowa, oraz że na polecenie L. G. A. K. (1) pobrała 200.000 zł i te pieniądze zostały przekazane panu U., co A. K. (1) potwierdziła pisemnym oświadczeniem, okoliczność tę potwierdzał również L. G., stąd dług w procesie z powództwa O. U. przeciwko Spółce został pomniejszony o tę kwotę, a sprawa zakończyła się ugodą. W niniejszej sprawie T. M. zeznała, że wypłaciła w 2000 lub 2001 r. A. K. na polecenie L. G. kwotę 200.000 zł celem przekazania ich O. U. tytułem zwrotu pożyczki. Około 2004 r. w trakcie kontroli dokonanej przez Urząd Skarbowy A. K. (1) złożyła pisemne oświadczenie o przekazaniu owej kwoty 200.000 zł O. U.. Świadek słyszała też od powoda, że podpisał weksel, jako zabezpieczenie pożyczki w kwocie 300.000 zł udzielonej przez A. K.. Ponieważ powód wynajmował A. K. dom i ona nie płaciła regularnie czynszu, to adwokat W. S. (1) mówił jej o zamiarze złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelności L. G. z tego tytułu z wierzytelnością A. K. z tytułu pożyczki udzielonej przez nią powodowi.

Wszystkie sprawy prawne związane ze Spółką (...) prowadził adwokat W. S. (1), któremu powód udzielał wielu pełnomocnictw w formie pisemnej w 2005, 2006 i 2007 r., także pełnomocnictwa w zakresie potrącania wierzytelności, ale nie jest w stanie wskazać, gdzie się ono znajduje. Powód oświadczył, że dla ostatecznych rozliczeń Spółki zobowiązał się zapłacić kwotę 200.000 zł pobrana przez A. K..

Egzekucja prowadzona przez pozwanego przeciwko powodowi na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego okazała się bezskuteczna, a skierowanie egzekucji do posiadanej przez niego nieruchomości okazało się bezskuteczne z uwagi na przeniesienie praw do niej na rzecz konkubiny powoda M. O.. Pozwany wytoczył przeciwko niej powództwo ze skargi pauliańskiej. Z nieruchomości korzystała A. K. (1), traktując ją jak swój dom, albowiem twierdziła, że udzieliła powodowi pożyczki w wysokości 300.000 zł na jej zakup. W przeszłości powód żył w związku z siostrą A. K., stąd ich stosunki osobiste były dobre do czasu powstania konfliktu. Do 2007 r. powód nie żądał od niej dowodu przekazania pieniędzy O. i C. U.. W innym postępowaniu A. K. twierdziła, że kwota 300.000 zł, którą pożyczyla L. G. została przez niego zaliczona na poczet obciążających ją należności czynszowych.

Dokonując ustaleń faktycznych sąd oparł się na przedłożonych i nie kwestionowanych przez strony dokumentach oraz na zeznaniach świadków W. S. (1), T. M., a także w niewielkim stopniu na zeznaniach powoda L. G. oraz jego zeznaniach złożonych w charakterze świadka w sprawie sygn. akt I C 1081/10 przed Sądem Okręgowym w Szczecinie. Pomiął wskutek niemożności przeprowadzenia dowód z przesłuchania świadka A. K..

Mając na względzie powyższe ustalenia, Sąd Okręgowy uznał powództwo oparte na art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. za niezasadne.

W pierwszej kolejności stwierdził, że powód zmienił w toku postępowania podstawę żądania, pierwotnie wskazując, że opiera je na potrąceniu wzajemnych wierzytelności między dłużnikiem solidarnym Spółką (...) a A. K., a następnie podnosząc, że zarzutem potrącenia objęte są także nierozliczone i niezapłacone przez nią czynsze z tytułu najmu nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), których nadto nie określił kwotowo. Przepis art. 843 § 3 k.p.c. ogranicza możliwość zgłaszania zarzutów, które mogą stanowić podstawę powództw przeciwegzekucyjnych, wprowadzając w tym zakresie prekluzję, a jej skutki wiąże z datą wniesienia pozwu.

Zdaniem Sądu nie zostało wykazane, że W. S. (1) był uprawniony do złożenia oświadczenia z dnia 25 czerwca 2007 r. o potrąceniu. Wątpliwości budzi fakt udzielonego mu umocowania do tej czynności. Określony w art. 91 k.p.c. zakres umocowania ex lege nie uprawnia pełnomocnika procesowego do złożenia materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu. Pełnomocnictwo z dnia 30 maja 2007 r., to zostało ono udzielone jedynie przez L. G. jako prezesa Spółki P. i nie wynika z niego, aby było to pełnomocnictwo inne, aniżeli procesowe. Zdaniem Sądu niewiarygodne są zeznania powoda w zakresie tego, że udzielił on adwokatowi W. S. (1) pełnomocnictwa pisemnego do złożenia oświadczenia woli o potrąceniu, ale nie wie, gdzie obecnie pełnomocnictwo to się znajduje, przy jednoczesnym oświadczeniu, że wiedział o konieczności złożenia takiego pełnomocnictwa. Powód nie przedłożył dowodu na okoliczność istnienia innego, aniżeli przedłożone do akt sprawy pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi W. S. (1) nie potwierdził swoimi zeznaniami, aby dysponował innym, aniżeli przedłożone w sprawie, pełnomocnictwem do dokonania w imieniu swojego mocodawcy czynności polegającej na złożeniu oświadczenia o potrąceniu.

Dalej Sąd stwierdził, że okoliczność związana z ustaleniem przywłaszczenia owych pieniędzy nie została wykazana, a powód w swoich zeznaniach jest niekonsekwentny i raz twierdzi, że była to pożyczka udzielona A. K., którą miała zwrócić po 3 miesiącach, a raz, że była to kwota, którą miała ona przekazać O. i C. U. z tytułu ich rozliczeń ze Spółką. Jeżeli kwota 200.000 zł była istotnie pożyczką udzieloną przez Spółkę (...), to roszczenie o jej zwrot z racji tego, że było związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, na mocy przepisu art. 118 k.c. byłoby przedawnione. Przeczą jednak temu zeznania T. M., która jako księgowa Spółki (...) przekazała łącznie A. K. od września do października 2000 r. kwotę 200.000 zł z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań O. i C. U.. O tym, że pieniądze te z takim zamiarem zostały jej wypłacone z zasobów Spółki na wyraźne polecenie L. G. utwierdzał ją co najmniej do 2004 r., tj. do czasu kontroli Urzędu Skarbowego, sam powód. Wówczas nikt nie kwestionował pisemnego oświadczenia A. K. złożonym na ręce urzędnika skarbowego odnośnie przekazania tych pieniędzy wierzycielom Spółki Powód nie wytłumaczył

racjonalnie swojego zachowania, dlaczego nigdy wcześniej nie żądał dostarczenia dowodu przekazania owych 200.000 zł, skoro miało to istotne znaczenie w rozwiązaniu spornej sytuacji z byłymi współnikami. Zdaniem sądu zmiana jego stanowiska związana jest z konfliktem z A. K. i jej rodzin, w jaki popadł w 2007r.

Powód, powołując się na prawomocny wyrok zapadły w dniu 29 grudnia 2009 r. w sprawie I ACa 602/09 podnosił także, że kwota 300.000 zł została rozliczona z należnościami czynszowymi, zatem doszło do umorzenia wierzytelności przysługującej wcześniej A. K.. Sąd zauważył natomiast, że ustalenia w tamtej sprawie dotyczyły rozliczeń finansowych pomiędzy powodem i M. O. a Spółką (...), od której to, a nie od A. K. jako odrębnego podmiotu, zasądzone określone kwoty tytułem zaległego czynszu za wynajem nieruchomości. Nadto z uzasadnienia tego wyroku nie wynika wprost, że kwota 300.000 zł została uznana za rozliczoną z tytułu należności czynszowych zgłoszonych w sprawie sygn. akt I C 600/07, a jeżeli nawet, to nie wiadomo w jakiej wysokości, a ponadto należność ta miałaby przypadać od Spółki (...), a nie od A. K. jako osoby fizycznej. Nakaz zapłaty z dnia 9 lutego 2005 r. został bowiem wydany z powództwa A. K., a nie reprezentowanej przez nią Spółki (...). Świadczy to o tym, że powód dowolnie usiłuje przypisać wierzytelność w kwocie 300.000 zł, tj. raz jako przypadającą A. K. na podstawie wystawionego na jej rzecz weksla, a raz jako przypadającą do należącej do niej Spółki.

Reasumując, Sąd stwierdził, że przedstawiona do potrącenia wierzytelność nie została zgłoszona przez osobę uprawnioną, a ponadto powód nie wykazał w świetle przesłanek z art. 498 § 1 k.c., że faktycznie przysługuje mu wobec poprzedniczki prawnej wierzyciela nie budząca wątpliwości wierzytelność, na którą powoływał się w pozwie.

Wyrok zaskarżył powód w całości zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, a mianowicie:

- przyjęcie, że twierdzenia L. G. w przedmiocie istnienia wierzytelności w postaci roszczenia o zwrot nierozliczonej przez A. K. gotówki pobranej od spółki (...) oraz okoliczności potrącenia wzajemnych wierzytelności nie zostały wykazane, podczas gdy twierdzenia te złożone w formie zeznań zostały potwierdzone dowodami pobrania gotówki, przy braku przedstawienia przez A. K. dowodu przekazania gotówki wierzycielom spółki, zaniechaniu przez nią jakichkolwiek działań windykacyjnych przeciwko spółce i (...) a nadto potrącenie wierzytelności nastąpiło po zawarciu umowy z F. O. U. i C. U. oraz rozliczeniu przez Spółkę (...) zawartej umowy, bowiem gdyby kwota 200.000 zł została przekazana przez A. K. to O. i C. U. nie zgłaszałyby roszczeń o zwrot powyższej kwoty, które to zgłoszenie jest bezsporne i zostało potwierdzone zawartą umową między powodem, Spółką (...), a wierzycielami;

- przyjęcie, że pełnomocnik spółki (...) sp. z o.o. oraz L. G. adwokat W. S. (2) nie posiadał pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia o potrąceniu wzajemnych wierzytelności z wierzytelnościami A. K. w sytuacji, kiedy L. G. zeznał, że adwokat W. S. (1) był pełnomocnikiem spółki oraz L. G. i to on dokonał potrącenia wzajemnych wierzytelności oraz sam adwokat W. S. (2) potwierdził okoliczność posiadania pełnomocnictwa do złożenia przedmiotowego oświadczenia materialnoprawnego w imieniu powoda i spółki, a nadto przyjęcie, że pełnomocnictwo procesowe udzielone W. S. (2) stanowiło podstawę złożenia oświadczenia o potrąceniu;

- przyjęcie, że przysługująca powodowi wierzytelność zasądzona na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie o sygn. I ACa 602/09 nie mogła stanowić podstawy oświadczenia o potrąceniu z dnia 23 czerwca 2007 r. podczas gdy wierzytelność ta istotnie nie stanowiła podstawy oświadczenia o potrąceniu, a jedynie zgodnie z ustaleniami Sądu Apelacyjnego zawartymi w uzasadnieniu wskazanego wyroku w ślad za twierdzeniami A. K. została rozliczona z należnościami przysługującymi A. K. na podstawie tytułu wykonawczego, którego pozbawienia wymagalności domaga się powód.

Mając na uwadze powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez uwzględnienie powództwa w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna.

Kontrola instancyjna wykazała, że Sąd Okręgowy w przeważającym zakresie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia, poza przyjęciem, że oświadczenie o potrąceniu z dnia 25 czerwca 2007r. złożone przez adwokata W. S. (1), wobec braku posiadania przez niego umocowania do dokonania tej czynności, nie było skuteczne. W pozostałym zakresie ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji znajdowały oparcie w zebranych materiale dowodowym, których ocena w świetle art. 233 § 1 k.p.c. nie budzi zastrzeżeń. Na podstawie tych ustaleń Sąd Okręgowy doszedł ostatecznie do uzasadnionej konkluzji, że powód nie wykazał zasadności podstawy faktycznej roszczenia, a także trafnie zauważył, że z uwagi na prekluzję wynikającą z art. 843 § 3 k.p.c. powód nie mógł w toku procesu powołać się na inne okoliczności i twierdzenia niż zgłoszone w pozwie, a przy tym zebrany materiał dowodowy nie potwierdził ich zasadności.

Z podniesionych zarzutów apelacji zasadny okazał się jedynie ten dotyczący kwestii umocowania adwokata W. S. (1) do złożenia w imieniu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oświadczenia o potrąceniu wzajemnych wierzytelności, co nastąpiło pismem z dnia 25 czerwca 2007r. Zdaniem Sądu I instancji nie zostało wykazane, aby adwokat ten dysponował innym pełnomocnictwem niż procesowe, a odmienne w tym zakresie zeznania powoda oraz świadka W. S. (1) nie zasługują na wiarę. Z oceną tą nie sposób się zgodzić. Umknęło uwadze tego Sądu, że z treści pełnomocnictwa dołączonego do wezwania z dnia 30 maja 2007r. o zwrot kwoty 200.000 zł wraz z odsetkami skierowanego do A. K. nie wynika, aby było to pełnomocnictwo procesowe. Nie zostało ujawnione, aby wówczas nie toczyło się jakieś postępowanie sądowe między L. G., Spółką (...) oraz A. K.. Rację ma Sąd Okręgowy, że do złożenia oświadczenia o potrąceniu, które jest czynnością materialnoprawną przekraczającą zwykły zarząd, potrzebne jest pełnomocnictwo rodzajowe, a dokument zawierający takie pełnomocnictwo nie został w sprawie złożony. Okoliczność ta jednak nie przesądza o tym, że adwokat W. S. (1) działał bez umocowania i jego oświadczenie o potrąceniu nie mogło wywrzeć skutku. Z zeznań powoda jednoznacznie wynika, że kilkakrotnie udzielał zarówno w imieniu własnym jak i jako prezes zarządu Spółki P. pełnomocnictwa W. S. (1). Podał on również, że ten adwokat prowadził sprawę Spółki i obsługę prawną powoda w sposób kompleksowy. Okoliczności te potwierdził świadek W. S. (1) podając zbieżne informacje. Nie zachodzą podstawy do odmowy wiarygodności tym zeznaniom, nie sposób w szczególności uznać, że ich treść została ukształtowana wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania, a wcześniej L. G. traktował oświadczenie W. S. (1) jako samowolne działanie wykraczające poza udzielone mu umocowanie. Fakt, iż nie został przedstawiony dokument pełnomocnictwa, w kontekście tych zeznań, a także z uwagi na znaczny upływ czasu od złożenia niniejszego oświadczenia, nie może zostać uznany za rozstrzygający. Nawet jeśli dokument pełnomocnictwa nie został sporządzony, to mając na względzie, że przepisy kodeksu cywilnego nie wymagają, aby dla tego rodzaju czynności pełnomocnictwo zostało złożone na piśmie, a L. G. zarówno w imieniu własnym jak i jako reprezentant Spółki (...) nie tylko nie kwestionował, lecz wprost aprobował omawianą czynność pełnomocnika, nie sposób uznać, że złożenie oświadczenia z dnia 25 czerwca 2007r. nie było skuteczne.

Powyższe oczywiście nie przesądza o tym, że doszło do wzajemnego umorzenia wierzytelności wynikającej z tytułu wykonawczego objętego niniejszym pozwem z wierzytelnością Spółki (...) wobec A. K. o zwrot pobranej przez nią kwoty 200.000 zł wraz z odsetkami. Trafnie uznał Sąd Okręgowy, że materiał dowodowy zaferowany w sprawie nie uprawniał do poczynienia takich ustaleń. Argumentacja zawarta w apelacji odnosząca się do tej części ustaleń sprowadza się do przedstawienia przez skarżącego własnej wersji zdarzeń opartej na wybiórczych okolicznościach, jakie zostały w sprawie ujawnione, pomija natomiast treść dowodów, na których oparł się Sąd I instancji i nie wykazuje, aby ich ocena wykraczała poza granice wyznaczone treścią art. 233 § 1 k.p.c., a mianowicie, aby uchybiała regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i kompleksowego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy. Podkreślić natomiast należy, że sąd orzekający ma zapewnioną ustawową swobodę w ocenie wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się z dowodami. Jeżeli więc z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza art. 233 § 1 k.p.c. i musi się ostać, choćby nawet w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w powiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków

przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może zostać skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002r. II CKN 817/00, Lex nr 56906).

W rozpatrywanym przypadku nie można zarzucić Sądowi I instancji, iż uznał za niewiarygodne zeznania powoda w zakresie w jakim wskazywał on, że kwota kwoty 200.000 zł pobrana przez A. K. od Spółki (...) nie została przekazana zgodnie z jej przeznaczeniem panom U. tytułem spłaty części pożyczki udzielonej tej Spółce, albowiem nie znajdują one potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Świadek T. M. wskazała na okoliczności przeciwnie. Podała mianowicie, że w trakcie kontroli skarbowej w 2004r. A. K. (2) złożyła oświadczenie, że pobraną kwotę 200.000 zł przekazała na rzecz O. U.. Nikt wówczas nie zakwestionował jej oświadczenia, nie uczynił tego L. G. w imieniu Spółki (...) lub własnym, co więcej podał T. M., że A. K. (1) rozliczyła się z pobranych pieniędzy. Aktualnie powód podnosi, że O. U. twierdził, że nie otrzymał powyższych pieniędzy od A. K., jednakże okoliczność ta wynika jedynie z zeznań powoda i nie została potwierdzona innymi dowodami. W. S. (1) uzasadniając wystosowanie do A. K. wezwania o zwrot tej kwoty wskazał, że informację o braku przekazania pieniędzy wierzycielom Spółki (...) uzyskał od L. G., a zatem jego wiedza odpowiadała aktualnemu stanowisku powoda, w szczególności nie opierała się na oświadczeniach pochodzących od wierzycieli. Z zebranych dowodów nie wynika nadto, aby O. U. występował przeciwko spółce o zapłatę tej kwoty, a rozliczenia zawarte w ugodzie sądowej nakazują sądzić, iż kwota 200.000 zł nie została nimi objęta. Konkluzję tę potwierdzają zeznania T. M., która podała, że w procesie między O. U. przeciwko Spółce (...) dług spółki z tytułu pożyczki w kwocie 700.000 zł został pomniejszony o 200.000 zł i zawarta ugoda obejmowała wyłącznie pozostałą część należności. Zdaniem Sądu Apelacyjnego przyznanie zeznaniom T. M. wiarygodności i mocy dowodowej uzasadnione jest funkcją, jaką pełniła ona w Spółce (...) oraz tym, że nie jest ona zainteresowana wynikiem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie ani nie jest skonfliktowana z powyższymi osobami, w tym z powodem. Jako księgowa w Spółce (...) niewątpliwie była osobą zorientowaną w rozliczeniach finansowych oraz stanie zadłużenia Spółki, a tym samym posiadała informacje co do przedmiotu ugody sądowej zawartej między O. U. a Spółką (...). Zauważyć również należy, że treść jej zeznań złożonych w niniejszej sprawie jest zbieżna z zeznaniami, jakie składała w innych sprawach sądowych. Przy ocenie wiarygodności zeznań powoda i świadka T. M. nie można pominąć trafnej uwagi Sądu I instancji, że kwestia zwrotu kwoty 200.000 zł pobranej przez A. K. zaczęła być przez L. G. podnoszona dopiero w okresie, gdy ich osobiste stosunki pogorszyły się prowadząc do konfliktu obejmującego między innymi kwestie finansowe.

Mając na względzie powyższą analizę, choć dowód wpłaty kwoty 200.000 zł na rzecz O. U. mógłby mieć znaczenie przesądzające, nie można uznać, że jego brak nie pozwala na ustalenie, że pieniądze zostały uiszczone zgodnie z ich przeznaczeniem. Okoliczność rozliczenia się przez A. K. z pobranych pieniędzy mogła zostać ustalona za pomocą wszelkich dowodów, w tym dowodów osobowych. Dlatego stanowisko powoda oparte wyłącznie na fakcie braku przedstawienia przez A. K. dowodu przekazania gotówki wierzycielom Spółki (...), z pominięciem pozostałych dowodów zawierających informację o spłacie ich wierzytelności, nie może zasługiwać na akceptację. Znamienne jest, że powód w apelacji nie odnosi się do oceny zeznań T. M. i wskazanych przez nią okoliczności ani nie przedstawia okoliczności poddających w wątpliwość jej wiarygodność. W konsekwencji nie można uznać, że w rozumowaniu Sądu Okręgowego zachodzi konkretne uchybienie powodujące przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów, nakazujące korektę ustaleń co do tego, co stało się z kwotą 200.000 zł pobraną przez A. K..

Należy nadto zwrócić uwagę, że skoro powód opierał żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego na skutecznym umorzeniu wynikającej z niego wierzytelności w wyniku oświadczenia o potrąceniu z dnia 25 czerwca 2007r. winien był wykazać, że wierzytelność przedstawiona do potrącenia istniała. Zgodnie bowiem z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu zawartą w art. 6 k.c. i jej procesowym odpowiednikiem art. 232 k.p.c. obowiązek przedstawienia dowodu na daną okoliczność spoczywa na tym, kto wywodzi skutki prawne. Ponieważ fakt istnienia wierzytelności Spółki (...) wobec A. K. z tytułu pobranej przez nią kwoty 200.000 zł pozostawał sporny, powód powinien był zaferować takie dowody, które pozwoliłyby na kategoryczne ustalenie, że taka wierzytelność powstała. Nawet zatem w razie przyjęcia, że wobec braku dowodu wpłaty na rzecz O. U. zachodzą pewne wątpliwości czy A. K. (1) wydała mu pieniądze, nie jest to wystarczające dla ustalenia, że do wydania nie doszło, tym bardziej, że w sprawie zostały przedstawione inne, omówione wyżej dowody, wskazujące na okoliczność przeciwną.

Reasumując, powód nie udźwignął ciężaru dowodu w zakresie obowiązku wykazania, że doszło do umorzenia wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym objętym pozwem z wierzytelnością dłużnika solidarnego Spółki (...). Tym samym zakreślona w pozwie podstawa faktyczna żądania nie została udowodniona.

Trafnie również uznał Sąd Okręgowy, że z uwagi na regulację zawartą w art. 843 § 3 k.p.c. powód nie może na innej podstawie, niż wskazana w pozwie, domagać się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Dlatego pozostałe jego argumenty musiały zostać uznane za nieskuteczne. Ponadto, jak trafnie ocenił Sąd Okręgowy, okazały się nadto merytorycznie niezasadne. Przede wszystkim wskazać należy, że powód nie wykazał, aby był wierzycielem A. K. w związku z pobraną przez nią kwotą 200.000 zł od Spółki (...). Powód zeznał, że uregulował na rzecz pana U. kwotę 200.000 zł z uwagi na brak jej przekazania przez A. K., gdyż w ten sposób chciał doprowadzić do dokonania wzajemnych rozliczeń. Podał, że wpłata ta nastąpiła przelewem bankowym, a potwierdzenie przelewu znajduje się prawdopodobnie w aktach jakiejś sprawy. Tego rodzaju informacje oczywiście nie uzasadniają poczynienia ustaleń, że powód dokonał powyższej wpłaty. Nie zostały one potwierdzone innymi dowodami, powód nie podjął w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej, a skoro twierdził, że istnieje potwierdzenie wykonania przez niego przelewu środków na rzecz wierzyciela Spółki (...), to obiektywnie miał możliwość jego przedstawienia. Brak aktywności w tym zakresie, w kontekście obowiązków wynikających z art. 6 kc. i art. 232 k.p.c., uzasadniał odmowę przyznania wiarygodności zeznaniom powoda.

W odniesieniu do podniesionej kwestii rozliczeń między A. K. a L. G. w zakresie wierzytelności przysługującej A. K. z tytułu pożyczki w kwocie 300.000 zł udzielonej L. G. oraz wierzytelności L. G. względem A. K. z tytułu czynszu za najem nieruchomości, Sąd Apelacyjny wskazuje, że przedmiotem tytułu wykonawczego objętego pozwem jest ściśle określona wierzytelność, objęta przelewem powierniczym, na skutek którego wierzycielem powoda i Spółki (...) stał się pozwany M. M.. Istotne dla rozstrzygnięcia są zatem tylko te okoliczności, które mają wpływ na istnienie tej wierzytelności, nie zaś pozostające poza jej zakresem wzajemne rozliczenia i kompensacje należności między L. G. a A. K.. Te mogą być ewentualnie przedmiotem odrębnego procesu między tymi osobami. Poza tym, Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela argumenty faktyczne i prawne Sądu Okręgowego prowadzące do konkluzji, że przebieg i wynik sprawy zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2009r. sygn. I ACa 602/09, nie uzasadnia przyjęcia, że doszło do umorzenia wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym, którego niniejszy proces dotyczy. Z uzasadnienia tego wynika, że do kompensaty należności mogło dojść w zakresie należności z tytułu pożyczki udzielonej A. K. L. G. z należnościami z tytułu czynszu a zatem kompensata ta nie obejmowała wierzytelność z tytułu wykonawczego, którego powód domaga się pozbawienia wykonalności. Ponadto zakres tej kompensaty nie został w tamtym postępowaniu ustalony, a nawet gdyby tak było, ustalenia te nie byłyby w niniejszej sprawie wiążące, na co zwrócił uwagę Sąd Okręgowy.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu i na podstawie art. 385 k.p.c. apelację w całości oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. art. 391 § 1 k.p.c. ustalając ich wysokość zgodnie z § 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 461).

Danuta Jezierska Ryszard Iwankiewicz Violetta Osińska